

COMMENTAAR

Tanken in Duitsland

De Duitse tankstations wacht volgende week 1 juni een stormloop, nu bekend is geworden dat op die dag bij de oosterburen de benzineprijs voor in elk geval drie maanden zo'n 35 cent omlaag gaat. Het is voor de Duitsers dus profijtelijk zo mogelijk het tanken tot volgende week woensdag uit te stellen.

Het laat zich evenwel raden dat ook Nederlanders uit de grensstreek zich in de rij wachtende automobilisten scharen. Door de tijdelijk verlaging wordt de literprijs voor benzine in Duitsland zo'n 50 tot 60 cent per liter goedkoper dan in ons land. Op een tank van zo'n 50 liter scheelt dat al gauw ruim 25 euro. Het verschil in de Duitse en Nederlandse benzineprijs is al decenia met grote frequentie onderwerp van discussie. Doordat de Nederlandse accijns op de brandstof zo'n 15 cent per liter hoger is, is het al gauw voordelig om in Duitsland te tanken. Nederlandse pomphouders uit de grensstreken hebben groot nadeel van dat tanktoerisme.

Dat het prijsverschil nu nog groter wordt, komt door een groot pakket tijdelijke maatregelen van de Duitse regering om de sterk gestegen energieprijzen voor de burgers te compenseren. Nederland verlaagde om dezelfde reden per 1 april de accijns op benzine met 17 cent, maar de Duitsers halen nu zo'n 30 cent van de energiebelasting af waardoor de btw ook nog eens 5 cent lager wordt.

Het grote prijsverschil is vooralsnog tijdelijk, maar voor die drie maanden niet minder schadelijk voor de pomphouders in de grensregio's. Het is ook moeilijk uit te leggen aan de Nederlandse automobilisten dat autorijden in een nabijgelegen EU-lidstaat zoveel goedkoper is.

Nu de EU aankeert op een gezamenlijk beleid om van het Russische gas en olie af te komen, moet rekening worden gehouden met blijvend hoge energieprijzen. Bij de poging om als EU via nieuwe kanalen aan brandstoffen te komen, zou het goed zijn als de lidstaten bekijken of door bijvoorbeeld belastingafspraken de prijzen voor de consument dicht bij elkaar komen te liggen dan nu het geval is.

Het zal het draagvlak voor de Europese gedachte ten goede komen als die ook in de portemonnee merkbaar is.

John Geijp

@ hoofdredactie@dvhn.nl

TOOS & HENK

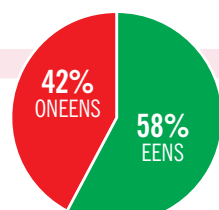
Paul Kusters

STELLING VAN DE DAG

Het RTL-programma 'Kopen zonder Kijken', waarin stellen de koop en inrichting van hun huis uit handen geven, is een enorm succes.

Als je een huis koopt zonder te kijken ben je niet goed wijs

Stelling van gisteren
Politie moet racistische agenten op staande voet ontslaan

Breng uw stem uit op [dvhn.nl/stelling](https://www.dvhn.nl/stelling)

OPINIE

Een operatie als laatste strohalm

Mensen die kampen met hoge nek instabiliteit kiezen als laatste strohalm voor een operatie in Barcelona, maar die behandeling is niet onomstreden, schreef het *Dagblad van het Noorden*. Volgens het EDS-Fonds ervaren patiënten de operatie heel anders dan de chirurgen in het artikel suggereren.

MANJA BITTERLIN

Op 14 mei vertelden EDS-patiënten met hoge nek instabiliteit in deze krant hoe een operatie ze kan verlossen van immens en uitzichtloos lijden ('Omstreden operatie laatste strohalm', *DvHN*, 14-05). Een riskante operatie die zonder fundamentele ziektekennis onverantwoord, zelfs gevaarlijk zou zijn.

Omdat Nederlandse neurochirurgen niet over die vereiste kennis beschikken wijken patiënten uit naar Barcelona. Daar voeren twee neurochirurgen al 10 jaar de operatie met vaak bevredigend resultaat uit. Dit weerhoudt Nederlandse neurochirurgen er niet van om de ingreep omstreden te noemen. Ook doen zij stellige uitspraken over negatieve langetermijngevolgen en vermeende invaliderende effecten. Hoewel wetenschappelijke publicaties van een Amerikaanse collega met 30 jaar operatie-ervaring dit weerspreken.

Het EDS-Fonds zou ook liever zien dat zeer ernstig lijdende patiënten niet voor behandeling op het buitenland aangewezen zijn. De ervaring leert helaas dat de Nederlandse gezondheidszorg niet alles goed op orde heeft. Met als schrijnend voorbeeld dat EDS-patiënten gemiddeld 20 jaar wachten op een diagnose. Het gevolg is dat Nederlandse patiënten onevenredig veel schade oplopen voordat zij in Barcelona worden behandeld. Wat de operatie kan compliceren en ertoe kan leiden dat meerdere operaties nodig zijn.

Het zou veel misvattingen weg nemen als Nederlandse chirurgen zich niet in negatieve zin uitlaten over de verrichtingen van hun Spaanse collega's maar rechtstreeks met hen in gesprek zouden gaan.

Ook zou het helpen als chirurgen niet praten óver patiënten maar deze zelf aan het woord laten. Mogelijk groeit dan het inzicht dat het geïsoleerde bestaan van deze ervaringsdeskundigen, die vaak 24/7 bedlegerig zijn, die geen licht, aanraking of welke prikkel dan ook verdragen... een grotere aantasting betekent van hun validiteit dan een aan de nekwervels vastgezette schedel.

Waar vóór operatie vooral sprake is van moeizaam overleven, blijkt na operatie weer een normaal leven mogelijk. Het verlies van hoofdbeweging weegt niet op tegen de enorme winst van een hersteld sociaal en kwalitatief leven. Anders dan de Nederlandse chirurgen suggereren, ervaren patiënten de operatie niet als

Kimberley Beijersbergen uit Emmen ligt vrijwel altijd plat.

De patiënten ervaren de operatie niet als een vermindering

een vermindering. Maar als een beperking waar goed mee valt te leven.

De patiënten gaan niet onbezonnen te werk maar oriënteren zich uitgebreid op de pro's en de contra's van de ingreep. De afgelopen 5 jaar zijn er circa 50 Nederlanders in Barcelona geopereerd, niet bepaald een aantal dat wijst op 'willekeur' als je bedenkt dat er rond de 350 mensen zijn met veel ernstige klachten die duiden op een instabiliteit. Een meerderheid van de mensen komt terug met het advies om zich niet te laten opereren en eerst maar verlichting te zoeken met een nek kraag en fysiotherapie. Een operatie geldt ook in Barcelona echt als het allerlaatste 'middel'.

Niemand ondergaat voor zijn plezier een operatie in Barcelona. Ver van huis en omringd door anderstaligen blijkt het zonder uitzondering een zwaar traject, zeker als daarvoor ook crowdfunding nodig is. Het is goed dat de krant hiervan ook de ne-

gatieve aspecten belicht. Al had dit zorgvuldiger en objectiever gekund.

Nu heeft de krant een podium geboden aan een vrouw die een kwetsbaar patiëntje en haar familie het vuur na aan de schenen heeft gelegd. Dat deze vrouw hiervoor door een rechter stevig op de vingers is getikt, belet haar kennelijk niet om via de krant haar doelwit te blijven achtervolgen. Niet alleen hebben haar acties geleid tot verstoring, uitstel en een aanzienlijke verzwaring van het operatietraject. Ook hebben het getroffen patiëntje en haar familie moeten omzien naar een andere school en woning om dit drama achter zich te kunnen laten.

Zelfs als alles goed verloopt blijft crowdfunding een zware opgave. Niet iedereen slaagt erin om het benodigde geld voor de operatie bij elkaar te krijgen. Waardoor te veel mensen van levensreddende zorg verstoken blijven. Ook biedt het geen oplossing voor een probleem van deze omvang.

Toch blijft het mooi om te ervaren dat, waar ons zorgstelsel tekorten vertoont, anderen hun getroffen medeburgers ruimhartig te hulp schieten. Al neemt dit niet alle leed weg, het vergoedt veel.

Manja Bitterlin is voorzitter van het EDS-Fonds

REAGEREN?

lezersbrieven@dvhn.nl (vermeld aub naam + woonplaats)
opiniestukken (maximaal 650 woorden) aub naar: meningen@dvhn.nl
postadres: Opiniëredactie DvHN, Postbus 60, 9700 MC Groningen